

KARKKILAN KAUPUNGIN HALLINTOSÄÄNTÖLUONNOS 15.7.2020

Vasemmiston valtuustoryhmän lausunto

Karkkilan Vasemmiston valtuustoryhmä katsoo hallintosäännöksi esitetyn luonnoksen olevan pääosin onnistunut ja pitää tärkeänä, että se saadaan valmiiksi ja käyttöön niin nopeasti kuin mahdollista, tinkimättä kuitenkaan sen toimivuudesta. Hallintosääntöön esittämämme kommentit ja muutokset ovat eriteltyinä tässä asiakirjassa.

Monet esittämistämme korjauksista ovat teknisluontoisia ja hallintosääntöä pitäisikin tarkastella luottamus- henkilöorganisaation ja viranhaltijaorganisaation välistä toimintaa ja yhteistyötä selkeyttävänä työkaluna. Hallintosäännön pitäisi taata sekä luottamushenkilöille että viranhaltijoille mahdollisuudet toteuttaa tehtäviään mahdollisimman kitkattomassa ilmapiirissä. Työnjako lienee meille kaikille selvä: viranhaltijat valmistelevat, poliittiset luottamushenkilöt tekevät päätökset.

Katsomme, että hallintosäännössä olisi hyödyllistä olla kuvaus organisaation rakenteesta esimerkiksi organisaatiokaavion muodossa. Se tukisi yksiselitteisyyttä. Lisäksi pitäisi määritellä omassa luvussaan luottamushenkilöiden kokouspalkkiot ja niiden määräytymisen periaatteet tuleville kausille.

Lausunto käsittää alla ne pykälät, joihin valtuustoryhmällä on muutosehdotus tai muutoin kommentoitavaa:

I OSA HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

LUKU 1 Kunnan johtaminen

2 § Kaupungin johtamisjärjestelmä

Karkkilan kaupungin johtaminen noudattaa hyvää hallinto- ja johtamistapaa sekä perustuu kaupunkistrategiaan, taloussuunnitelmaan, talousarvioon sekä muihin valtuuston päätöksiin.

Valtuusto vastaa kaupungin toiminnasta ja taloudesta, käyttää kaupungin päätösvaltaa ja siirtää toimivaltansa hallintosäännön määräyksillä.

Kaupunginhallitus vastaa valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta.

1) Kaupunginhallitus ~~ja konsernijohto johtavat johtaa~~ kaupungin toimintaa, hallintoa ja taloutta. Kaupunginhallitus vastaa kaupungin toiminnan yhteensovittamisesta ja omistajaohjauksesta sekä kaupungin henkilöstöpolitiikasta ja huolehtii kaupungin sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä.

2) ~~Valtuusto valitsee kaupunginjohtajan.~~ Kaupunginjohtaja johtaa kaupunginhallituksen alaisena kaupungin hallintoa, taloudenhoitoa ja muuta toimintaa. Kaupunginjohtaja vastaa asioiden valmistelusta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Kommentti 1): Kuntalaki 38.2 §: ”Kunnanhallitus johtaa kunnan toimintaa, hallintoa ja taloutta.

Kommentti 2): Tarpeeton, sanotaan Kuntalain 41 §:ssä.

Valtuustoryhmän ehdotus: Pykälä Kirjoitetaan yllä olevin korjauksin (4 ja 5 mom.) Kuntaliiton mallin mukaan.

...

6 § Kaupungin viestintä

Kaupunginhallitus johtaa kaupungin viestintää ja tiedottamista kaupungin toiminnasta. Kaupunginhallitus hyväksyy yleiset ohjeet viestinnän ja tiedottamisen periaatteista.

Toimielimet luovat omalla toimialallaan edellytyksiä läpinäkyvälle toiminnalle asioiden valmistelussa ja päätöksenteossa.

Kaupunginhallitus, lautakunnat, kaupunginjohtaja sekä toimialojen johtavat viranhaltijat huolehtivat, että kaupungin asukkaat ja palvelujen käyttäjät saavat riittävästi tietoja valmisteltavina olevista yleisesti merkittävistä asioista ja voivat osallistua ja vaikuttaa näiden asioiden valmisteluun.

Viestinnässä käytetään selkeää ja ymmärrettävää kieltä ja otetaan huomioon kaupungin eri asukasryhmien tarpeet. ~~Päätösvalmistelussa ja päätöksenteossa huomioidaan erityisesti päätöstekstien selkeys ja yksiselitteisyys.~~

Kommentti: Tarpeeton, itsestään selvää.

Valtuustoryhmän ehdotus: Pykälä Kirjoitetaan kokonaan KL-mallin mukaan:

Kaupunginhallitus johtaa kaupungin viestintää ja tiedottamista kaupungin toiminnasta. Kaupunginhallitus hyväksyy yleiset ohjeet viestinnän ja tiedottamisen periaatteista sekä nimeää viestinnästä vastaavat viranhaltijat.

Toimielimet luovat omalla toimialallaan edellytyksiä läpinäkyvälle toiminnalle asioiden valmistelussa ja päätöksenteossa.

Kaupunginhallitus, lautakunnat, kaupunginjohtaja sekä toimialojen johtavat viranhaltijat huolehtivat, että kaupungin asukkaat ja palvelujen käyttäjät saavat riittävästi tietoja valmisteltavina olevista yleisesti merkittävistä asioista ja voivat osallistua ja vaikuttaa näiden asioiden valmisteluun. Viestinnässä käytetään selkeää ja ymmärrettävää kieltä ja otetaan huomioon kaupungin eri asukasryhmien tarpeet.

LUKU 2 Toimielinorganisaatio

7 § Valtuusto

Karkkilan valtuustossa on 35 valtuutettua sekä kuntalain mukainen määrä varavaltuutettuja. Valtuuston puheenjohtajistoa koskevat määräykset ovat **85** §:ssä.

~~Valtuustossa on puheenjohtaja sekä ensimmäinen, toinen ja kolmas varapuheenjohtaja. Valtuusto valitsee puheenjohtajan ja varapuheenjohtajat samassa vaalitoimituksessa kahden vuoden (vai valtuustokauden, tarkastetaan tämä!) toimikaudeksi.~~

~~Valtuuston toimintaa koskevat määräykset ovat luvuissa **12–15**.~~

Kommentti:

- Puheenjohtajien määrä ja toimikausi ratkaistaan valtuustokauden 1. kokouksessa. (ks. 85 §).
- Valtuuston toiminnasta on omat lukunsa.

Valtuustoryhmän ehdotus: Lautakuntia ei yhdistellä. Pykälä Kirjoitetaan kokonaan KL-mallin mukaan:

Valtuustossa on 35 valtuutettua. Valtuuston puheenjohtajistoa koskevat määräykset ovat 85 §:ssä.

8 § Kaupunginhallitus ja konsernijaosto sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan jaosto

Valtuusto valitsee kaupunginhallituksen ja sen alaisten jaostojen sekä lautakuntien jäsenet ja varajäsenet.

Karkkilan kaupunginhallituksessa on 7-11 jäsentä, joista valtuusto valitsee kaupunginhallituksen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajat. Ennen puheenjohtajiston valintaa valtuusto päättää varapuheenjohtajien lukumäärästä. Jokaisella kaupunginhallituksen jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen. Kaupunginhallituksen jäsenet valitaan valtuutettujen ja varavaltuutettujen keskuudesta.

- 1) Kaupunginhallitukselle voidaan perustaa konsernijaosto, jossa on 5-7 jäsentä. Kaupunginvaltuusto valitsee konsernijaoston jäsenet ja varajäsenet. Kaupunginvaltuusto valitsee jäseniksi valituista jaoston puheenjohtajan ja 2 varapuheenjohtajaa sekä päättää jaoston toimikauden. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

Konsernijaosto vastaa Karkkilan kaupungin konserniohjauksesta sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävistä. *Konsernijaoston toimikausi on sama kuin valtuuston toimikausi.*

- 2) Valtuuston puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajilla on läsnäolo- ja puheoikeus kaupunginhallituksen ja konsernijaoston kokouksessa.

Mikäli Karkkilassa ei ole perusteta konsernijaostoa, sen tehtävistä vastaa ja sen päätösvaltaa käyttää kaupunginhallitus.

Kommentti 1: Konsernijaostoa ei nyt perusteta eikä kirjata optiota hallintosäätöön. Jos myöhemmin näin merkittävä muutos halutaan, muutetaan hallintosäätöä. Sama koskee sis. valvonnan jaostoa. Jaostojen tehtävät yhdistetään kh:n muihin tehtäviin.

Valtuustoryhmän ehdotus: Pykälä kirjoitetaan Kuntaliiton mallin mukaan ja vaihtoehto 1. Lisätään kuitenkin varapuheenjohtajien valintamenettely:

Kaupunginhallituksessa on 7 -11 jäsentä, joista valtuusto valitsee kaupunginhallituksen puheenjohtajan ja x-x varapuheenjohtajaa.

Ennen puheenjohtajiston valintaa valtuusto päättää varapuheenjohtajien lukumäärästä. Kaupunginhallituksen jäsenet valitaan valtuutettujen ja varavaltuutettujen keskuudesta. Jokaisella kaupunginhallituksen jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

Valtuuston puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajilla on läsnäolo- ja puheoikeus kaupunginhallituksen kokouksessa.

LUKU 3 Henkilöstöorganisaatio

13 § Henkilöstöorganisaatio

Karkkilan kaupungin henkilöstöorganisaation toimintaa johtaa kaupunginhallituksen alaisuudessa kaupunginjohtaja. Kaupunginjohtaja toimii toimialajohtajien ja konsernipalvelujohtajan (talousjohtajan) esimiehenä.

Kaupunginjohtajan alainen henkilöstöorganisaatio jakaantuu päätöksenteko ja johtaminen -kokonaisuuteen, konsernipalveluihin ja toimialoihin.

Päätöksenteko ja johtaminen -kokonaisuus muodostuu kaupunginjohtajasta sekä kaupunginjohtajan tuesta ja kaupungin viestinnästä. Kokonaisuuteen kuuluu myös sosiaali- ja terveystalouden omistajaohjaus. Päätöksenteko ja johtaminen ei jakaannu edelleen palvelualueisiin tai yksiköihin. Kokonaisuutta johtaa kaupunginjohtaja.

Konsernipalvelut muodostuu palveluyksiköistä. Konsernipalveluita johtaa konsernipalvelujohtaja (talousjohtaja). Konsernipalveluiden palveluyksiköitä ovat hallintoyksikkö (vai päätösvalmisteluyksikkö), henkilöstöyksikkö, talousyksikkö sekä tietohallintoyksikkö.

Toimialat ovat sivistys ja hyvinvointi, kaupunkikehitys sekä elinvoima.

Tarkemmin organisaatiosta ja tehtävistä määrätään konsernipalvelujen ja toimialojen toimintasäännöissä.

Kaupungin organisaation perusrakenteesta päättää kaupunginvaltuusto hallintosäännöllä. Toimialojen määräämistä, rakenteesta ja toimialojen nimistä päättää kaupunginhallitus. Toimialojen ja konsernipalveluiden välisestä resurssijaosta päättää kaupunginjohtaja. Toimialojen alaisesta rakenteesta päättää toimialajohtaja. Konsernipalvelujen alaisesta rakenteesta sekä päätöksenteko ja johtaminen -kokonaisuuden rakenteesta päättää kaupunginjohtaja.

Valtuustoryhmän ehdotus: Pykälä 13 kirjoitetaan täysin uusiksi seuraavin periaattein:

1. Kaupungin organisaation perusrakenteesta päättää kaupunginvaltuusto hallintosäännöllä. Toimialojen määräämistä, rakenteesta ja toimialojen nimistä päättää samoin kaupunginvaltuusto.
2. Elinvoiman toimialaa ei perusteta.
3. Kaupunginhallituksessa ei ole jaostoja.
4. Toimialoista erillisenä, suoraan kaupunginjohtajan alaisuudessa on ”Elinvoima ja johtaminen” – kokonaisuus, jossa ovat mm. vetovoima-, viestintä-, elinkeino- työllisyys- kansainvälisyys- jne palvelut sekä **sisäinen tarkastus**.
5. Kaupunginhallitus päättää Talouden ja Hallinnon toimialan rakenteesta.
6. Toimialojen resurssijaosta ja rakenteesta päättää kaupunginhallitus.
7. Toimialat olisivat:
 - Talous ja Hallinto (Talous, Hallinto, Henkilöstö, Hankinnat) / Talousjohtaja
 - Sivistys ja hyvinvointi / Sivistysjohtaja
 - Tekniset ja ympäristö - palvelut (tai Kaupunkikehitys) / -Johtaja
8. Johtoryhmään kuuluvat kaupunginjohtaja puheenjohtajana ja toimialajohtajat (ml. talousjohtaja) sekä lisäksi kaupunginjohtajan kutsumat jäsenet. Johtoryhmässä on henkilöstön edustus.
9. Toimialarakenne ja henkilöstöorganisaatio kuvataan oheen liitettävässä organisaatiokaaviossa.

LUKU 4 Konserniohjaus ja sopimusten hallinta

20 § Konsernijohdon tehtävät ja toimivallan jako

Kaupunginhallitus

1. vastaa omistajapolitiikan, omistajaohjauksen periaatteiden ja konserniohjeen kehittamisestä ja valmistelusta valtuustolle,

2. vastaa omistajaohjauksen toteuttamisesta ja organisoi konsernijohtamisen ja konsernivalvonnan,
3. määrää konsernijohtoon kuuluvien viranhaltijoiden tytäryhteisö- ja osakkuusyhteisökohtaisen työnjaon,
4. antaa valtuustolle **puolivuosittain / neljännesvuosittain** raportin yhtiöiden tavoitteiden toteutumisesta ja taloudellisen aseman kehittymisestä sekä arvion tulevasta kehityksestä ja riskeistä,
5. arvioi vuosittain omistajaohjauksen tuloksellisuutta kaupunkikonsernin kokonaisedun toteutumisen, riskienhallinnan ja **hyvän hallintotavan / menettelytapojen** kannalta, ja teettää ulkopuolisen arvioinnin kerran valtuustokaudessa sekä
6. käsittelee arvioinnin tulokset ja johtopäätökset valtuuston puheenjohtajiston kanssa.

~~Kaupunginhallituksella voi olla konsernijaosto. Mikäli konsernijaostoa ei ole, kuuluvat sen tehtävät kaupunginhallitukselle.~~

~~Konsernijaosto (jos ei perusteta konsernijaostoa, nämä tehtävät siirtyvät kaupunginhallitukselle)~~

1. seuraa ja arvioi yhtiöiden tavoitteiden toteutumista ja taloudellisen aseman kehitystä ja tekee niiden perusteella tarvittaessa esityksiä kaupunginhallitukselle,
2. antaa kaupungin ennakkokannan konserniohjeen edellyttämässä asioissa,
3. vastaa tytäryhteisöjen hallitusten jäsenten nimitysprosessista,
4. nimeää kaupungin ehdokkaat tytäryhteisöjen hallituksiin sekä
5. nimeää yhtiökokousedustajat ja antaa heille omistajaohjauksen edellyttämät toimintaohjeet.

Valtuustoryhmän ehdotus: Pykälä hyväksytään yllä punaisella merkityin korjauksin. Numerointi korjataan.

29 § Toimivallan edelleen siirtäminen

Kaupunginhallitus, lautakunnat ja viranhaltijat voivat siirtää tässä säännössä määriteltyä toimivaltaansa ja tehtäviään edelleen alaisilleen toimielimille ja viranhaltijoille, ellei laissa erikseen toisin säädetä. Toimivaltaa ei voida siirtää viranhaltijalle asiassa, joka sisältää hallinnollisen pakon käyttämistä. **Viranhaltijalla tulee olla tehtävän edellyttämä pätevyys.**

Viranhaltija voi harkintansa mukaan perustellusta syystä yksittäistapauksessa saattaa tässä hallintosäännössä tai tämän hallintosäännön nojalla hänelle siirrettyyn ratkaisuvaltaan kuuluvan asian suoraan toimielimen ratkaistavaksi. (Varmistetaan vielä, onko ok näin.) ???

Valtuustoryhmän ehdotus:

*Kaupunginhallitus, lautakunnat, kaupunginjohtaja ja ~~viranhaltijat~~ toimialajohtajat voivat siirtää tässä säännössä määriteltyä toimivaltaansa ja tehtäviään edelleen alaisilleen toimielimille tai viranhaltijoille, ellei laissa erikseen toisin säädetä. Se, jolle toimivaltaa on edelleen siirretty ei voi enää siirtää toimivaltaa edelleen. Toimivaltaa ei voida siirtää viranhaltijalle asiassa, joka sisältää hallinnollisen pakon käyttämistä. **Viranhaltijalla tulee olla tehtävän edellyttämä pätevyys.***

Toimivallan siirtämisestä on pidettävä toimialoittain ajan tasalla olevaa julkista luetteloja, ja se on kerran kaupunginhallituksen toimikauden aikana annettava tiedoksi valtuustolle.

LUKU 6 Viranhaltijoiden tehtävät ja ratkaisuvallta

38 § Elinvoimatoimialan toimialajohtajan erityiset tehtävät ja toimivalta

Valtuustoryhmän ehdotus: Elinvoiman toimialaa ei perusteta. Tehtävät kaupunginjohtajan alaisuuteen.

39 – 41 §:t ... muiden viranhaltijoiden tehtävät ja toimivalta

...

LUKU 7 Toimivalta henkilöstöasioissa

45 § Kelpoisuusvaatimukset

Viran kelpoisuusehdoista päättää virkaan ottava taho viran tullessa avoimeksi tai virkaa perustettaessa huomioiden lainsäädännössä kyseiseen tehtävään asetetut mahdolliset kelpoisuusehdot.

Kaupunginvaltuustossa valittavan osalta kelpoisuusehdoista päättää kaupunginhallitus.

Jos henkilö otetaan virkasuhteeseen ilman, että tehtävää varten on perustettu virkaa, kelpoisuusvaatimuksesta päättää tarvittaessa virkasuhteeseen ottava viranomainen.

Valtuustoryhmän ehdotus: Kirjoitetaan Kuntaliiton mallin mukaan, vaihtoehto 2:

Kaupunginjohtajan viran kelpoisuusvaatimuksista päättää valtuusto.

Virkasuhteeseen ottava viranomainen päättää viran kelpoisuusvaatimuksista, jos niistä ei ole päätetty virkaa perustettaessa.

Jos henkilö otetaan virkasuhteeseen ilman, että tehtävää varten on perustettu virkaa, kelpoisuusvaatimuksista päättää virkasuhteeseen ottava viranomainen.

Henkilöstöltä vaadittavasta kelpoisuudesta pidetään erillistä luetteloa.

...

55 § Virantoimituksesta pidättäminen

Virantoimituksesta pidättämisestä päättää kaupunginjohtajan osalta kaupunginvaltuusto, toimialajohtajien osalta kaupunginhallitus ja muiden osalta toimialajohtaja oman toimialansa viranhaltijoiden osalta.

Valtuustoryhmän ehdotus: Pykälä kirjoitetaan Kuntaliiton mallia mukaillen seuraavasti:

Kaupunginvaltuusto päättää kaupunginjohtajan virantoimituksesta pidättämisestä. Valtuuston puheenjohtaja voi ennen valtuuston kokousta päättää kaupunginjohtajan väliaikaisesta virantoimituksesta pidättämisestä.

Kaupunginhallitus ja lautakunta päättävät alaisensa viranhaltijan virantoimituksesta pidättämisestä.

Kaupunginjohtaja voi ennen kaupunginhallituksen kokousta päättää kaupunginhallituksen alaisen viranhaltijan väliaikaisesta virantoimituksesta pidättämisestä.

Toimialajohtaja voi ennen lautakunnan kokousta päättää lautakunnan alaisen viranhaltijan väliaikaisesta virantoimituksesta pidättämisestä.

58 § Palvelussuhteen päätyminen

Palvelussuhteen purkamisesta koeajalla, irtisanomisesta, purkamisesta ja purkautuneena pitämisestä päättää palvelussuhteeseen ottava viranomainen.

Viranhaltijan ilmoitus virkasuhteen irtisanomisesta ja työntekijän ilmoitus työsuhteen irtisanomisesta saatetaan palvelussuhteeseen ottamisesta päättäneen viranomaisen tietoon.

Kaupunginjohtajan irtisanomisesta päättää kaupunginvaltuusto kuntalain mukaisesti.

Kysymys: Kuuluuko viimeinen momentti tähän vai muualle tai onko se tarpeen?

Valtuustoryhmän ehdotus: Pykälä kirjoitetaan Kuntaliiton mallin mukaan:

Palvelussuhteen purkamisesta koeajalla, irtisanomisesta, purkamisesta ja purkautuneena pitämisestä päättää palvelussuhteeseen ottava viranomainen.

Viranhaltijan ilmoitus virkasuhteen irtisanomisesta ja työntekijän ilmoitus työsuhteen irtisanomisesta saatetaan palvelussuhteeseen ottamisesta päättäneen viranomaisen tietoon.

LUKU 11 Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

...

III OSA VALTUUSTO

LUKU 12 Valtuuston toiminta...

85 § Valtuuston toiminnan järjestelyt

Valtuuston toimikauden ensimmäisen kokouksen kutsuu koolle kaupunginhallituksen puheenjohtaja. Kokouksen avaa iältään vanhin läsnä oleva valtuutettu, joka johtaa puhetta, kunnes valtuuston puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat on valittu.

Ennen puheenjohtajiston vaalia valtuusto päättää puheenjohtajiston toimikaudesta ja varapuheenjohtajien lukumäärästä.

Valtuuston toiminnan sisäistä järjestelyä koskevien asioiden valmistelua johtaa valtuuston puheenjohtaja, jollei valtuusto toisin päätä. Valtuuston kokousten pöytäkirjanpitäjänä ja valtuuston sihteerinä toimii hallintopäällikkö tai muu valtuuston määräämä.

Valtuustoryhmän ehdotus: Pykälä OK

...

88 § Istumajärjestys

Valtuutetut istuvat kokouksessa valtuustoryhmittäin puheenjohtajan hyväksymän istumajärjestyksen mukaisesti.

Kysymys: Tarkoittanee, että ryhmät voivat päättää sisäiset järjestyksestään. Jos tarkoittaa, niin **pykälä on OK.**

LUKU 13 Valtuuston kokoukset

89 § Valtuuston varsinainen kokous ja sähköinen kokous

Valtuustoryhmän ehdotus: Pykälä OK

90 § Kokouskutsu

Kokouskutsun antaa valtuuston puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat.

Kokouskutsussa on mainittava, jos kyseessä on sähköinen kokous ja ilmoitettava verkko-osoite sekä tila, jossa yleisö voi seurata kokousta. Kokouskutsussa on mainittava, jos osa kokousasioista käsitellään suljetussa kokouksessa.

Kokouskutsu on ~~pyrittävä lähettämään kymmenen (10) päivää ennen kokousta, ja se on~~ lähetettävä viimeistään viisi (5) päivää ennen valtuuston kokousta kullekin valtuutetulle sekä niille, joilla on kokouksessa läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus. Samassa ajassa on kokouksesta tiedotettava kaupungin verkkosivuilla.

Valtuustoryhmän ehdotus: Poistetaan epämääräinen lisäys, kokouskutsun saa aina lähettää aikaisemminkin (kv voi muutoin sopia toiveesta.)

IV OSA PÄÄTÖKSENTEKO- JA HALLINTOMENETTELY

LUKU 16 Kokousmenettely

137 § Esittelijät

Esittelystä tarkastuslautakunnassa määrätään 71 §:ssä.

Kommentti: 75 §:ssä